

Реаговање на [текст др Рајка Ђурића](#)

Решавање "Ромског питања" у Србији увелико отежавају интелектуалци Роми, људи попут Рајка Ђурића, Драгољуба Ацковића и других "који су успели у животу". Жртва ће на крају бити они за чију су судбину наведени "угледни Роми" забринути, као и стално опањкавана држава Србија. У свом ауторском чланку који је објавила *Политика* 29.04. ове године, др Ђурић износи тезе које су, ако не потпуно нетачне и злонамерне, а оно сигурно изазов за полемику, коју би, пре свега, требало да поведу интелектуалци "са ове стране", а не обични грађани које ће елоквентни ерудита др Ђурић означити као пример да је оно што у својим радовима тврди истина.

"Тешко је, готово немогуће, замислити Рома на месту председника општине, чак ни као челника месне заједнице. Идући по Србији, уздуж и попреко, видео сам да су Роми осуђени да живе пакленим животом, непрестано изложени претњама и насртајима."

Ово би било релативно тачно. Зависно коме је аутор намерио да пласира ову тврдњу. Ако је за грађане Србије, ту постоји мали проблем: др Ђурић је политичар и лидер једне ромске странке. Он се као такав никад није кандидовао на локалним изборима за председника општине, већ је увек пуцао на мало виши положај, тачније на министарски портфељ. Замислимо каква би дрека настала да је неко из тадашње власти рекао да му је довољно да буде председник неке општине?! Верујем да професор факултета УН не би имао великих проблема да на општинским изборима победи неког партијског апаратчика из било које "српске" странке. Наравно, пре тога би морао да има политички програм који би локални Роми подржали као добар за *њих*, а не само за њега и њему блиске појединце. Затим, морао би да их наговори да сви пунолетни затраже пребивалиште и лична документа да би могли да се нађу на бирачком списку, и на крају да изађу тачно одређеног дана на изборе и гласају баш за њега! Ништа лакше, рећи ће неупућени, па зашто то не уради? Е па зато, јер нема програма. "Програм" др Ђурића и њему сличних се састоји искључиво у трговању са владајућим гарнитурама у смислу: "Дајте нам то и то, или ћемо вас пријавити томе и томе...". И све те владајуће гарнитуре дају по нешто, јер им је то пуно јефтиније него да направе и проведу програм за социјализацију и интеграцију Рома у српско друштво.

"Као припадници етнокласе, они који су на дну дна, осуђени су да живе на сметлиштима.

Они који су успели да прекораче праг беде, захваљујући пре свега раду у иностранству, често су приморани да ропски трпе разне неправде."

Ово једноставно није истина. Нису они осуђени да живе на сметлиштима као "припадници етнокласе", већ као лица без пријаве пребивалишта и боравка, као лица без докумената и адресе, и коначно, као лица која су на тим сметлиштима противзаконито насељена. ДрЂурић (да није злонамеран) би морао да призна да Србија још увек држи прихватне центре за избеглице из Хрватске, БиХ и Косова и Метохије. То су места на којима бораве сви они који се нису могли другачије снаћи. У већини се ради о лицима српске националности, али нисам чуо да је Ромима на та места забрањен приступ. Међутим, већини Рома не одговара режим у тим центрима. Да би били збринуте, морају доказати идентитет, што је за неке немогуће. С друге стране, многи од њих мисле да ће се са сметлишта, лакше него из прихватног центра, докопати иностранства. Неки се баве криминалом у виду заната, па неби баш да се "цртају" полицији само ради личне карте, од које свеједно неће имати велике користи... Што се тиче ових који су из иностранства донели неки новац, обиђите села у околини Пожаревца и Шапца, па ћете видети колико су према њима неправедни органи Србије. Не заборавите, молим Вас и да погледате грађевинске дозволе за њихове куће. Мислим, кад сте већ ту.

"Поједини моји пријатељи као, на пример, преминули Миладин Животић, професор Филозофског факултета у Београду, говорили су да, за разлику од мене, они „немају храбрости“ да се јавно декларишу као Роми, што ме је навело да закључим да је овде лакше створити бескласно друштво, него заједницу без расних предрасуда."

А можда је покојном професору Животићу мало било испод части да од своје националности прави професију. Можда му је професура била сасвим довољна да би заузео место у друштву за које мисли да му припада.

"Осим тога, лично сам се уверио у исправност тврдње Жан-Пола Сартра, који је у једном свом есеју написао да је антисемит (читај: антициганист) потенцијални злочинац.

То је потврђено нарочито током деведесетих година, у доба плебисцитарне диктатуре, када је црв који је, изгледа, од давнина постојао у утроби овог друштва, вођен духом расизма и национализма, стекао моћ лаког и брзог препознавања 'јабукe' која не припада 'главном' националном стаблу."

А ово није ништа друго него безобразлук. „Плебисцитарном диктатуром“ назвати овако дубоко подељено друштво где је од '91 године однос снага СПС – опозиција увек био фифти-фифти, где се опозиција годинама тукла са полицијом и присталицама режима, тражећи више демократије и људских права за све, па ваљда онда и за Роме – не може бити ништа друго него безобразлук пласиран да изазове антиромске коментаре на веб-сајту које ће аутор поднети својим спонзорима као доказ српског "антициганизма" (његов израз). Ако је некад и постојала нека подршка Милошевићу која би се можда могла назвати плебисцитарном, она се састојала у подржавању права Срба ван Србије. У овом тексту, међутим, аутор инсинуира да је у Србији била плебисцитарна подршка "антициганизму", што је лаж.

Аутор даље каже како држава мора обезбедити учешће Рома у органима власти, наставни кадар у школама итд, и наводи земље које су ту испред нас...

Ова држава је Уставом омогућила да свако бира и да буде биран. Чак је обезбедила и неку врсту тзв. "позитивне дискриминације" за мањине како би се лакше дочепали власти, али да не ширимо тему, ова држава би морала да обезбеди нешто друго. Наиме, постоје само *три* основна људска права: право на *живот, слободу и својину*. Сва остала права су изведена из њих. Ова држава би морала да ромској деци која живе по сметлиштима обезбеди право на живот који им је угрожен због недовољне бриге родитеља.

Центри за социјални рад би морали да почну да се мешају у свој посао и да таквима одузимају децу и смештају у домове како би их заштитили од родитељске небриге.

Дубоко је погрешно и контрапродуктивно за све ово што сада раде, тј. што финансијски помажу такве "породице", које су генерацијама професионални корисници социјалне помоћи. Када родитељи (они који осете потребу) докажу да се могу бринути о својој деци, могу је добити назад. Али ово о чему пишем је обавеза државе. Сигуран сам да се некој просјакињи неће допасти да јој социјални радник одузме бебу која јој је "средство за рад", али за друштво мора бити најпречи интерес детета. Лично познајем неколико ромских породица које генерацијама раде у надници код сељака и тако издржавају породице. Мислите ли др Ђурићу да они не би знали просити или прати шофершајбне? Али то су пристојни људи и тако нешто им не пада на памет. А ови други нису пристојни, и неће бити колико год се Ви упињали да нам докажете супротно.

"У многим земљама Европе постоје судски тумачи за ромски језик, социјални посредници

Пише: Драгослав Павков
среда, 06 мај 2009 19:39

и медијатори за културу, опуномоћеници у органима управе и полицији. У Србији се током 2006. и 2007. припремао програм за судске тумаче, али његова реализација није започета."

Што се овога тиче, аутор је очигледно лично заинтересован, па му сукоб интереса смета да буде објективан. Наиме, др Ђурић је издао књигу "Граматику ромског језика". Баш ме занима ко ли би тим "посредницима, медијаторима, опуномоћеницима и тумачима" давао сертификат да довољно добро знају ромски језик да би могли да раде?

Иначе, осим професуре на Факултету УН у Београду, аутор је (колико ми је познато) запослен и у Влади Србије као заменик Заштитника грађана. Баш би могао и да помогне неком сународнику тако што би се у његову корист одрекао једног радног места. Или можда мисли да међу 600.000 Рома не постоји више ни један њему раван?

"Ја немам шта да поручим. Само молим да будемо људи и да избришемо нечовечне трагове са лица ове наше земље. Рајко Ђурић"

Коначно сте у праву. Овај ваш текст нема никакву поруку, једино гомилу нетачних квалификација и злонамерних инсинуација. Сваки полицајац и службеник ове државе за кога је доказано да се дискриминаторски односи према *било коме*, па и Ромима, мора бити кажњен. Сваки скинхед, расоналист или било какав други примерак који насрне на живот, част и имовину *било кога*, па тако и Рома, мора бити кажњен. Сваки грађанин ове земље, па тако и Ром, мора да се понаша према утврђеним правилима. Колико видим из Вашег текста, једино ово последње је спорно. Ви мислите да за Роме треба да важе нека друга правила.